3 (Sem-3/CBCS) SKT-HG/RC

2021

(Held in 2022)

SANSKRIT

Paper: SKT-HG/RC-3016

[Basic Principles of Indian Medicine System (Äyurveda)]

(Honours Generic/Regular Course)

Full Marks: 80

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

UNIT-I

(Introduction to Indian Medicine System : Ayurveda)

(Marks : 20)

1. Answer the following as directed:

1×3=3

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়াঁ:

(a) In Ayurveda the field of pediatrics is known as _____.

(Fill in the blank)

আয়ুৰ্বেদত পেডিয়াট্ৰিক্ছক ____ বুলি কোৱা হয়।
(খালি ঠাই পূৰণ কৰাঁ)

(b)	Which	Veda	is	called	the	source	of
	Äyurveda?						
	কোনখন	বেদক আ	যুর্বেদ	ৰ উৎস বু	ने थवा	হয়?	

- How many Chapters are there in the Carakasamhitā? 'চৰকসংহিতা'ত থকা অধ্যায়ৰ সংখ্যা কিমান?
- 2. What is health according to Ayurveda? আয়ুৰ্বেদ অনুসৰি স্বাস্থ্যৰ লক্ষণ কি?
- 3. Write short notes on शल्यतन्त्र and कायचिकित्सा. শল্যতন্ত্ৰ আৰু কায়চিকিৎসাৰ বিষয়ে চমু টোকা লিখাঁ।
- 4. (a) Write a note on the history of Ayurveda and show its unique features. 10 আয়ুৰ্বেদৰ ইতিহাসৰ বিষয়ে লিখি ইয়াৰ বিশেষ লক্ষণসমূহ উল্লেখ কৰা।

Or / অথবা

As per your prescribed portion, write a note on the major texts of Ayurveda. তোমাৰ পাঠ্যাংশ অনুসৰি আয়ুৰ্বেদৰ মূল গ্ৰন্থসমূহৰ বিষয়ে এটা টোকা প্ৰস্তুত কৰা।

UNIT-II (Basic Principles of Ayurveda) (Marks: 20)

5. Answer the following as directed: $1 \times 3 = 3$

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়াঁ:

- (a) Which one is the last among the three Gunas? তিনিটা গুণৰ ভিতৰত অন্তিমগুণটো কি?
- (b) In Ayurveda, gastric fire is known as _____. (Fill in the blank) আয়ুর্বেদত গ্যাষ্ট্রিক ফায়াৰক ____ বুলি কোৱা হয়। (খালি ঠাই পূৰণ কৰাঁ)
- (c) Pṛthivī comes under सप्तधातु / पश्चमहाभूत. (Choose the correct answer) পৃথিবী সপ্তধাতৃ / পঞ্চমহাভূতৰ অন্তৰ্গত। (শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱাঁ)
- 6. Write a short note on वात. ৱাতৰ ওপৰত চমু টোকা লিখাঁ।

7. Discuss the concept of त्रिमल. विभलन विषया आलाम्ना कना।

22A/56

(Turn Over)

8. (a) Discuss the Ayurvedic concept of सप्तधातु. সপ্তধাতুৰ বিষয়ে আয়ুৰ্বেদৰ দৃষ্টিকোণৰ পৰা আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

(b) What are the eight ways to diagnose illness in Ayurveda? আয়ুৰ্বেদত স্বীকাৰ কৰি লোৱা ৰোগ নিৰ্ণয়ৰ আঠবিধ উপায় कि कि?

UNIT-III

(Dietetics, Nutrition and Treatments in Ayurveda)

(Marks: 20)

- 9. Answer the following as directed: তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়াঁ:
 - The term वमन refers to therapeutic vomiting / purgation therapy.

(Choose the correct answer)

বমন শব্দটো থেৰাপিউটিক ভমিটিং / পাৰগেছন থেৰাপিক वृजाय ।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱাঁ)

(b) How many types of आहार have been accepted in the Ayurveda? আয়ুৰ্বেদত আহাৰ কিমানবিধ? নামবোৰ লিখাঁ।

(c) How does विरुद्धाहार affect the body and mind? বিৰুদ্ধাহাৰে কেনেদৰে শৰীৰ আৰু মনৰ ক্ষতিসাধন কৰে?

10. Explain the concept of रसायन and वाजीकरण from the standpoint of Ayurveda. আয়ুৰ্বেদৰ দৃষ্টিকোণৰ পৰা ৰসায়ন আৰু বাজীকৰণৰ বিষয়ে ধাৰণা আগবঢ়োৱা।

11. (a) Write an extensive note on treatment as per the Ayurvedic norms. 10 আয়ুৰ্বেদৰ নিয়ম অনুসৰি চিকিৎসাৰ ওপৰত বিস্তৃত ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱাঁ।

Or / অথবা

What are the rules and regulations prescribed in the Ayurveda for prenatal and postpartum care for the healthy mothers? সন্তান জন্মৰ আগত আৰু সন্তান ভূমিষ্ঠ হোৱাৰ পিছত মাতৃসকলৰ সুস্বাস্থ্যৰ বাবে আয়ুৰ্বেদত কি কি নিয়ম অনুসৰণ किवेव कांबा दिएह ? आलाम्ना कवाँ।

22A/56

UNIT-IV

(Important Medicinal Plants in Ayurveda)

(Marks: 20)

12. Answer the following as directed: $1 \times 3 = 3$ তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়াঁ:

- (a) Which one of the following is primarily used for air purification? তলৰ কোনবিধ বায়ুশোধক হিচাপে ঘাইকৈ ব্যৱহাৰ হয়? आमलक ; हरिद्रा ; निम।
- gives a detail discussion on medicinal plant.

(Fill in the blank according to your text)

খন ঔষধীয় গুণসম্পন্ন গছসমূহৰ বিষয়ে বিস্তৃত আলোচনা আগবঢ়াইছে।

(পাঠ্যপৃথি অনুসৰি খালি ঠাই পূৰণ কৰাঁ)

(c) Fenugreek refers to Hing / Methi / Ghṛtakumārī.

(Choose the correct word)

ফেনুগ্ৰিক শব্দটোৰ অৰ্থ হ'ল হিং / মেথি / ঘৃতকুমাৰী। (শুদ্ধ শব্দটো বাচি উলিওৱাঁ) 13. Write two uses of Tulsi in Indian household. ভাৰতীয় গৃহসমূহত তুলসীৰ দুটা ব্যৱহাৰৰ বিষয়ে লিখাঁ।

14. Write a note on the importance of the plant called Sarpagandhā. সর্পগন্ধা নামৰ গছজোপাৰ গুৰুত্বৰ বিষয়ে এটা টোকা লিখাঁ।

5

Discuss the medicinal uses of the Arjuna, 15. (a) Brāhmī, Ghrtakumārī and Guggulu. 10 অৰ্জন, ব্ৰাহ্মী, ঘৃতকুমাৰী আৰু গুগ্ধলু গছৰ ঔষধীয় ব্যৱহাৰৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

Or / व्यथवा

Write a note on Suśruta and his work. সম্ৰুত আৰু তেওঁৰ ৰচনাৰ বিষয়ে টোকা এটা লিখাঁ।

22A-500/56